

Den vandrette vindskele skiftes først, herefter går man videre med de skrå.

[før]

Tæt på kan man se nedbrydningen. Vindskederne er angrebet af råd, og flere steder er der huller, så vand og sne kan trænge ind under tagstenene.

Vindskederne ser okay ud på afstand. Men det skal man ikke lade sig narre af.

Giv taget et langt liv – skift vindskelede

Læs i denne artikel, hvordan du nemt skifter de rådne vindskelede til gavn for husets udseende og ikke mindst til gavn for den tagkonstruktion, de er sat op for at beskytte.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Arbejdet er let, men det kan besværes af højden. Lej et stillads, så går det lettere.

TIDSFORBRUG:

Et weekendjob, der dog afhænger meget af omfanget

PRIS:

30-40 kroner pr. løbende meter inklusive maling

Forberedelserne

Før du kan gå i gang med at pille de rådne vindske der af, skal du ind til dem.

Her, hvor der både er lodrette og vandrette brædder, skal du starte med de vandrette, og det kan godt se lidt besværligt ud, da tagrenden jo sidder foran vindskeken. Men det er ikke så uoverkommeligt. Først løfter du tagstenene op, så du kan få tagrenden af. Dernæst fjerner du den lægte, de nederste sten hviler på, og så lirker du lige så forsigtigt vindskebrættet af.

1 **Allerførst løsnes de nederste tagsten.** Før kan vi ikke komme til at skifte den vandrette vindske, som sidder inde bag tagrenden. Her kan vi skubbe stenene op under den næste række.

2 **Rendejernene bøjes i toppen,** og tagrenderne løftes af. Den lægte, som ligger over rendejernene, skal også fjernes, før vi kan komme til vindskebrættet.

3 **Fjern det gamle bræt med et brækjern.** Gør det forsigtigt, så du ikke ødelægger undertaget. Og sørg for at få brættet ned helt, da du skal bruge det til at måle op til det nye efter.

Det er ikke alle vindske, som mødes i en spids i gavlen, selv om det nok er den type, man ser flest af. Her viser vi en variant, hvor gavle og kviste har en vandret vindske foroven og to næsten lodrette i siderne.

Uanset om det er den ene eller den anden slags vindske, du har, så skal de skiftes ud en gang imellem. De er jo voldsomt udsatte for al slags vejr, og helt ærligt, så er det jo heller ikke dem, vi er alt for gode til at vedligeholde med maling eller træbeskyttelse.

Derfor nedbrydes de med tiden, og det skal der gøres noget ved. Dels er det ikke kønt, når træværket bliver angrebet af råd eller malingen bare skaller af. Dels

kan ødelagte vindske give adgang for vand og sne, som trænger ind under tagbeklædningen med omfattende (og dyre) rådske til følge.

Heldigvis er det ikke det store besvær at skifte de famøse brædder langs tagets kanter. Det sværeste er næsten at få fat i et stillads og få det rejst. For et stillads må du have. Du skal arbejde højt oppe, og du skal kunne bevæge dig mere, end du kan på en stige, når du skal bakse med de lange brædder.

Hvis du vil læse mere om, hvordan du gør, kan du på Gør Det Selv's hjemmeside, www.goerdetselv.dk, søge på "vindske" og få masser af inspiration og gode råd. God fornøjelse.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

22 x 70 mm trykimprægneret bræt:

- 1 vandret vindske, 400 cm
- 2 lodrette vindske a 240 cm
- 2 tilsætninger a 120 cm

Desuden:

- Grundmaling
- Slutmaling
- Rustfri søm og skruer

Overliggeren

Mange tage ender i en spids på midten, men vi har her en vandret overligger, fordi taget er et mansardtag. Det samme gør sig gældende med afvalmede tage, altså tage, hvor gavlene er skåret helt eller delvis af på skrå.

Konstruktionen nødvendiggør et vandret vindskedebræt og en tagrende, og disse brædder er meget udsatte så tæt på tagrenden, hvorfor de skal skiftes indimellem, selv om du vedligeholder dem.

Vi skifter ud med trykimprægnerede brædder, og derfor bruger vi også rustfri, syrefaste skruer.

Læg også mærke til, at taget har fast undertag med tagpap.

1 Rens undertaget med en kost. Alle småkviste, mos og andet, som med tiden samler sig her, skal væk. Det kan holde på fugt og dermed være med til at nedbryde undertaget og taglægter.

2 Finder du et hul i undertaget, så lap det. Små huller lappes med flydende asfalt, også kaldet asfaltkit. Det smøres på med en pensel i et rigeligt lag.

3 Større skader skæres væk, så du kan tjekke, om undertaget har lidt skade eller er fugtigt. Her er vi heldige, træet skal bare have lov til at tørre et par dage i solen, så kan vi lægge nyt pap på.

Læg et lag asfaltkit oven på samlingerne, så du får lukket alle huller, også sømhullerne.

4 Nyt pap lægges på. Skub det ind under kanterne af det gamle pap, og søm det fast med tagpapsøm. Kom asfaltkit imellem samlingerne, inden du sømmer pappet fast.

5 Brug det gamle vindskedebræt som skabelon, når du skal tilpasse det nye. Læg de to brædder oven på hinanden, og overfør de forskellige snit med en blyant, og sav brættet til.

VIGTIGT

Sørg for at leje et stillads. I sagens natur sidder vindskederne et stykke oppe. Derfor bør du leje et stillads, så du kan stå sikkert, mens du arbejder.

MATERIALER

Du kan købe grundede brædder. Det kan spare dig for både arbejde og tid. Og for penge, da du ikke står tilbage med en halv spand grunder, som du måske aldrig får brugt. Det er i øvrigt smart at male dem færdig, før du sætter dem op. Så kan du også male dem på bagsiden.

6 Slå det nye bræt på. Det er let, for det skal sidde, nøjagtigt hvor det gamle sad. Sæt rendejernene tilbage på plads.
TIPS: Brug rustfri søm, så du ikke får rustpletter på vindskederne.

7 Tjek med vaterpasset, når du har sat rendejernene fast igen, at de stadig har fald hen mod nedløbsrøret. Faldet skal være på 1-2 cm pr. 10 meter.

Siderne

Når den vandrette vindskede er på plads, kan du tage de to på siderne ned og erstatte dem med nye.

På dette hus, hvor taget har et lille svaj, skal du øge brædderne lidt i den nederste ende, så de følger taget. Du øger brædderne ved at lime en stump på i den ene ende og lade limen tørre, før du saver svajet til. Du kan eventuelt gøre samlingen stærkere, hvis du borer dyvler ind i samlingen mellem de to træstykker.

Det kan du læse mere om på vores hjemmeside, www.goerdetselv.dk – du skal bare søge på “dyvelsamling”.

1 Nu skal vindskederne i siderne skiftes ud. De er også slemt medtaget af vejr og vind og manglende vedligeholdelse. I bunden af brædderne er der faktisk hul ind til undertaget.

2 Fjern forsigtigt vindskederne, så du ikke ødelægger dem. De skal også bruges som skabeloner. Tjek træværket inde bagved, at der ikke er tegn på råd. Hvis der er, må du udskifte det rådne træ.

3 Lim en stump bræt på forneden på de to lodrette vindskeder med trælim til udendørs brug. Brættet skal senere skæres til, så der bliver et “svaj”, som det ses på det store foto herunder.

4 Overfør “svajet” fra den gamle vindskede. Det er egentlig bare et lige snit, på skrå. Men du kan selvfølgelig godt gøre det buet, hvis du har mod på det. Sav til efter din opstregning.

5 Skru nu de lodrette vindskeder på med rustfri skruer, som forsænkes, så du kan spartle hovederne ud, inden du dækker dem med en klat maling.

De nye vindskeder er på plads, og tagkonstruktionen beskyttet i mange år fremover. Men husk at tjekke vindskederne hvert år, så du kan slibe og male, så snart de trænger.

